

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályozás

Tárgy

385.614

Hely

Idő

"1928"

Személy

Szerző:

Wormszai Pároly

Cím:

A budapesti kereskedelmi és ipari kikötő

Forrás:

Vállalkozók Lapja

Bp

(Hely)

1928. 3. 28.

(Idő)

(Köt. v. fiz.)

(C)

A budapesti kereskedelmi és ipari kikötő

Székesiővárosi háziinyomda 1927 — 1695

A budapesti kereskedelmi és ipari kikötő kormánybiztossága által a „Magyar Mérnök-és Építész-Egylet”-ben rendezett előadásorozatnak negyedik felolvasását március hó 20. tartotta meg Papp Ferenc főtanácsnok-mérnök (ezredes), a dísztermet megtöltött hallgatóság előtt: „A kikötő és a soroksári Dunaág munkáinak végrehajtására” címen, abban a tárgykörben, mely a fontosabb építményeket, főként a gabonátárház és a soroksári Dunaág alsótorkolati művek kivitelét ölelte fel és előadását számos sikerült vetített képpel illusztrálta.

Az előadó rövid kivonatát azzal a megjegyzéssel közöljük, hogy előadó e munkálatokba nemcsak legjobb tudását és évtizedes gyakorlatát vitte be, hanem külföldi tanulmányútjában szerzett gazdag tapasztalatait is és mindenből a legmodernebbet adta, illetve alkalmazta és követéremelő példát állított fel.

Pap Imre ezredes-mérnök — mint a kormánybiztosság építési osztályának vezetője — ismertette a kikötőépítés munkakivitelének általános irányelveit s azok kialakulását a munkálatoknak 1919. évben történt megindításától egész mostanig. Ismertetésének ebben a részében nagy hatással mutatott rá azokra az emberfeletti nehézségekre, amelyekkel a nehéz viszonyok között, különösen pénzünk értékének hullámzása idején, vagyis egész meg kellett küzdeni.

Szemléltetően ismertette a munkakivitel módjainak a viszonyok változása szerint való fokozatos és céltudatos fejlesztését és kialakítását a kezdeti házi kezelési munkakivittelől a mai fix egységáras vállalati uton való munkavégrehajtás rendszeréig.

Majd felsorolta azokat az imponálóan nagy munkamennyiségeket, amelyek kivitelre kerültek.

Ezekből a számadatokból tudjuk meg, hogy kivitelre került mintegy 4,5 millió m³ vízkötrés, mellyel hajózhatóvá tették a soroksári Dunaágot és előállítottak 650.000 m² vízfelületű medencét, elvégeztek 1,6 millió m³ száraz földmunkát.

Megépítettek 47 km. belvízlevezető csatornát, további 550.000 m² földmozgósítással. Kivitel alatt áll 32.000 m³ szikla eltávolítása a soroksári Dunaágban robbantás által. Megépítettek mintegy 25,5 km. vasuti vágányt, 6,8 km. hosszú partművet.

Beépítettek mintegy 85.000 m³ betont. Megépült 195.000 m³ összterfogatú magasépítmény. Elkészült 2. vashíd a Dunaágon, 2 nagy hid-daru, 6 forgódaru és más vasszerkezet és gépi berendezés összesen 40.000 q súlyal s végre megépült a soroksári Dunaág felső és alsó torkolatánál egy-egy hajózószilip, vízátcsoátó szilip és lent egy vizerőtelep.

Mindezek a munkamennyiségek a legkülönbözőbb rendeltetésű és kivitelű létesítmények előállítását célozták. Valóban megállapíthatni, hogy a kikötőépítés munkálatai a mérnöki tudomány és működés tág területének majdnem minden ágára kiterjednek.

Előadó aztán részletesen ismertette a mostani békeviszonyoknak is megfelelő modern munkavégrehajtást és pedig elvonultatta hallgatóságának szeméi előtt képeken is a kikötőépítés két legnagyobb és legjellegzetesebb építményének, nevezetesen a soroksári Dunaág alsó torkolati elzárásának, valamint a vámentes kikötő gabonátárházának építési munkáit az első kapavágástól a megvalósításig.

A soroksári Dunaág alsó torkolatánál, a ss község közelében épülő hajózószilip, vízleboesátó szilip és vizerőtelep nagyszabású építkezésének e műtárgyak saját jelentőségén kívül még az alapoásnak szűrőkutas talajvíz-süllyesztés mellett való kivitele s a betonozás-öntőberendezéssel való végrehajtása kölcsönzött különös érdekességet.

A szűrőkutakkal való talajvíz-süllyesztés ilyen nagy kiterjedésben hazánkban először itt került alkalmazásra.

Az építmények a Duna magas vízállása ellen töltéssel védett munkagödörben a két építménykomplexum alapterületen kívül az elévégzett számítások alapján összesen 147 szűrőkut építetett, a vízátcsoátó altalajba két-két zárt és egymás alatt 3 méter mélyen fekvő gyűrűben. A kutak egymás között 300 m/m. átmérőjű csővezetékek voltak összekötve, amelyben megfelelő teljesítményű szivattyutelepek voltak bekapcsolva. Az elektromos meghajtású szivattyúk az áramot egy, e célra felállított 393 HP erős áramfejlesztő telepből

A talajvíz-süllyesztő berendezés 180 napig volt üzemben és ez alatt az idő alatt másodpercenként átlag 180—200 l/sec vizet távolított el az altalajból — vagyis az egész idő alatt mintegy 3.000.000 m³-t. A szivattyuzas eredményeként a munkagödör az egész idő alatt teljesen száraz volt, még a dunai árvizek idején is, amikor a munkatér feneké a Duna vízszíne alatt 10—11 m. mélyen feküdt.

A talajvíz-süllyesztés kiterjedt megfigyelés alapján gyűjtött üzemi adatait és a leszűrt igen értékes következtetéseket előadó könnyen áttekinthető grafikonokban ismertette.

Az öntőbeton elhelyezésére a két műtárgykomplexum mindenikénél egy-egy egymástól független öntőberendezés készült, amelyek mérete, teljesítőképessége és rendszere az építmény kiterjedésének és alakjának megfelelő volt.

A hajózási pályán az öntőtorony sineken mozgó, a vizerőtelep és vízlebocsátó zsilip közös munkagödredében levő pedig állótoronyként épült. Mindkét torony fából készült, 25—26 m. magassággal.

A betonöntés különböző fázisait előadó a részletes leíráson kívül vetített képekben tette szemléltethetővé.

Az öntőbeton szilárdsági tekintetben igen kiváló minőségűnek bizonyult, amiről az építkezés alatt állandóan végzett törési próbák eredményei tanuskodnak.

A víztartás és betonozás munkáját az e célra társult Magyar Siemens-Schuckert Művek Rt. és Zsigmondy Béla betéti társaság végezték.

A vámentes kikötő gabonatarháza a legnagyobb ilyen nemű építmény a Duna folyásának egész vonalán. Az épület maga 11 emeletes, padozatos raktárával és 28 silócellájával összesen 32.000 tonna, vagyis 3200 waggon gabona egyidőben való tárolására alkalmas. A legmodernebbül megoldott gépi berendezés 400 tonna óránkénti teljesítményre épült s vele hajóból vagy vasuti és közúti kocsikból az épületbe, vagy fordítva, sőt hajóból direkt vasuti kocsikba és megfordítva, a legtökéletesebben és leggazdaságosabban lehet átrakni.

Az épület a maga 50 méter magas, hatalmas tömbjével uralni fogja a kikötő, sőt Budapesti déli részének összes építményeit.

Ennél az építkezésnél, mint jellegzetes építési eljárás az öntőbeton építési mód, továbbá a silócelláknak amerikai csuszózsalu-zással való kivitele és végre a padozatos raktár födemeinek ugynevezett gombafödémrendszerben, minden bordázat nélkül való kiképzése teszi a munkakivitelt igen érdekessé.

Mind a három építési mód összes részleteit volt alkalmunk az előadásból megismerhetni.

A hatalmas vasbetonépítmény sok érdekes és fontos kérdést felvető kivitelenél a kormánybiztosság több ízben meghallgatta Csakó Adolf műegyetemi tanár véleményét és felhasználta értékes tanácsait.

Az előadás nyomán az a meggyőződés lett urrá a hallgatóságon, hogy a kikötőépítés hatalmas feladatai közmegnyugvásra haladnak a végső kifejlődés felé.

A nagy tetszést aratott előadás végén Rohringer Sándor műegyetemi professzor indítványára az *Egylet* vízipítési szakosztálya elhatározta, hogy a meghirdetett hat előadás befejezése után egy külön szakosztályi ülés tartassék, ahol majd a felszólalások során műszaki szempontból érdekes vitaestély fog kifejlődni, amelynek eredményéről annak idején be fogunk számolni.

Rozsnyay Károly.